

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA- NGHỆ THUẬT

KHÓA LUẬN CỬ NHÂN QUẢN LÝ VĂN HÓA
Chuyên ngành: Quản lý văn hóa- nghệ thuật

ĐỀ TÀI:

**QUẢN LÝ LỄ HỘI ĐỀN HẬU TRẦN
XÃ YÊN THÀNH, HUYỆN YÊN MÔ, TỈNH NINH BÌNH**

Giảng viên hướng dẫn:	PGS.TS NGUYỄN VĂN CẦN
Sinh viên thực hiện:	TRỊNH THỊ PHƯỢNG
Lớp:	QLVH12
Khóa học:	2011- 2015

HÀ NỘI - 2015

LỜI CẢM ƠN

Khóa luận này là kết quả của ngày tháng học tập và rèn luyện tại trường Đại học Văn hóa Hà Nội với sự dạy dỗ chỉ bảo tận tình của các thầy, cô giáo trong Khoa Quản lý văn hóa nghệ thuật.

Em xin được gửi lời cảm ơn chân thành nhất tới các thầy, cô giáo Khoa Quản lý văn hóa Nghệ thuật và Ban quản lý lễ hội đền Hậu Trần đã tận tình giúp đỡ em trong quá trình thực địa và tìm tài liệu để hoàn thành khóa luận này.

Đặc biệt, em xin bày tỏ lòng biết ơn tới **PGS.TS. Nguyễn Văn Căn**, người đã tận tình chỉ bảo và định hướng em trong việc chọn đề tài cũng như hướng dẫn em từng trang bản thảo đầu tiên để khóa luận này được hoàn thiện.

Hà Nội, Tháng 5 năm 2015

Sinh viên

Trịnh Thị Phượng

MỤC LỤC

Trang

LỜI CẢM ƠN

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1: KHÁI QUÁT VỀ QUẢN LÝ LỄ HỘI TRUYỀN THỐNG	4
VÀ QUẢN LÝ LỄ HỘI ĐỀN HẬU TRẦN, XÃ YÊN THÀNH, HUYỆN YÊN MÔ,.....	4
TỈNH NINH BÌNH.....	4
1.1. Khái quát về Quản lý lễ hội truyền thống	4
<i>1.1.1. Các khái niệm liên quan đến đề tài.....</i>	<i>4</i>
<i>1.1.2. Nội dung quản lý lễ hội.....</i>	<i>12</i>
1.2. Khái quát về Di tích – lễ hội đền Hậu Trần	16
<i>1.2.1. Giới thiệu về xã Yên Thành.....</i>	<i>16</i>
<i>1.2.2. Giới thiệu về di tích – lễ hội đền Hậu Trần</i>	<i>17</i>
Chương 2: THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ LỄ HỘI ĐỀN HẬU TRẦN, XÃ YÊN THÀNH, HUYỆN YÊN MÔ, TỈNH NINH BÌNH.....	27
2.1. Bộ máy tổ chức và các nguồn lực của lễ hội.....	27
<i>2.1.1. Bộ máy tổ chức lễ hội.....</i>	<i>27</i>
<i>2.1.2. Quản lý nguồn nhân lực tổ chức lễ hội</i>	<i>28</i>
<i>2.1.3. Quản lý nguồn tài chính trong lễ hội.....</i>	<i>29</i>
<i>2.1.4. Quản lý về cơ sở hạ tầng, trang thiết bị phục vụ trong lễ hội.....</i>	<i>30</i>
2.2. Quản lý hoạt động chuyên môn	32
<i>2.2.1. Công tác chuẩn bị lễ hội</i>	<i>32</i>

2.2.2. <i>Quản lý nội dung diễn trình tổ chức lễ hội</i>	34
2.2.3. <i>Tuyên truyền phổ biến các văn bản về quản lý lễ hội</i>	39
2.2.4. <i>Quản lý việc lạm dụng tín ngưỡng trong lễ hội đền Hậu Trần</i>	41
2.3. Quản lý dịch vụ, môi trường, trật tự công cộng	41
2.3.1. <i>Quản lý dịch vụ</i>	41
2.3.2. <i>Quản lý về môi trường</i>	42
2.3.3. <i>Quản lý về trật tự công cộng</i>	43
2.3.4. <i>Công tác tổ chức kiểm tra, giám sát trong quá trình tổ chức lễ hội</i>	44
2.4. Đánh giá công tác quản lý lễ hội đền Hậu Trần	45
2.4.1. <i>Điểm mạnh đã đạt được</i>	45
2.4.2. <i>Điểm yếu và nguyên nhân</i>	46
Chương 3: PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ LỄ HỘI ĐỀN HẬU TRẦN	50
3.1. Phương hướng	50
3.2. Giải pháp về bảo tồn và phát huy giá trị lễ hội đền Hậu Trần	52
3.2.1. <i>Vấn đề trùng tu, tôn tạo các di tích lịch sử văn hóa</i>	52
3.2.2. <i>Vấn đề thực hiện quy hoạch không gian lễ hội gắn với du lịch</i>	53
3.2.3. <i>Tổ chức việc bảo tồn và phát huy cao giá trị của lễ hội đền Hậu Trần</i>	55
3.2.4. <i>Vấn đề quản lý dịch vụ, môi trường, an ninh tại không gian lễ hội đền Hậu Trần</i>	56
3.3. Giải pháp về nhiệm vụ chuyên môn	58
3.3.1. <i>Hoàn thiện bộ máy tổ chức quản lý lễ hội đền Hậu Trần</i>	58
3.3.2. <i>Xây dựng kế hoạch bồi dưỡng, đào tạo cán bộ xã về bảo tồn, tổ chức và quản lý lễ hội đền Hậu Trần</i>	60

<i>3.3.3. Tăng cường tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật về lễ hội đền Hậu Trần</i>	<i>61</i>
<i>3.3.4. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý các vi phạm trong lễ hội</i>	<i>62</i>
3.4. Giải pháp về tài chính	64
3.5. Đẩy mạnh xã hội hóa trong hoạt động tổ chức lễ hội	64
3.6. Kiến nghị	66
KẾT LUẬN	68
TÀI LIỆU THAM KHẢO	69
PHỤ LỤC	

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Hàng năm, có lẽ không có làng quê nào lại không mở hội làng, nhỏ thì 1 ngày, lớn thì nhiều ngày, nhất là những năm được mùa thì hội làng vui không kể xiết. Hội làng quê nước ta thường được tổ chức vào mùa xuân, khi đất trời giao hòa, thiên nhiên tươi tốt, lòng người hân hoan. Đây là dịp đất trời và con người cùng giao hòa, là dịp tế lễ các vị thần linh, cầu cho mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt, là dịp tưởng nhớ các anh hùng dân tộc, các vị Thành hoàng làng đã có công dựng làng, lập ấp, dạy nghề mang lại cuộc sống ấm no cho dân làng. Đây cũng là dịp diễn ra các sinh hoạt văn hóa mang đậm phong tục tập quán của người dân.

Ninh Bình là một địa phương còn lưu giữ nhiều lễ hội dân gian, tạo thành một khu vực văn hóa với những sắc thái riêng biệt. Hiện nay, toàn tỉnh Ninh Bình có 74 lễ hội. Một số lễ hội đã trở thành truyền thống không chỉ của người dân địa phương mà còn của cả tỉnh và thu hút sự quan tâm của du khách trong nước, quốc tế như: Lễ hội Đền Thái Vi, lễ hội Đền Thánh Nguyễn, lễ hội Yên Cư, lễ hội Trường Yên...

Nằm trong hệ thống lễ hội tỉnh Ninh Bình không thể không kể đến lễ hội đền Hậu Trần, thôn La Phù, xã Yên Thành, huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình tưởng nhớ hai vị vua thời Hậu Trần là Giản Định Đế và Trưng Quang Đế

Lễ hội đền Hậu Trần có ý nghĩa quan trọng trong đời sống của người dân nơi đây cũng như người dân ở địa phương khác. Tuy nhiên, lễ hội đền Hậu Trần còn hạn chế về nội dung, hình thức, chưa được khai thác tối đa giá trị văn hóa tâm linh của di tích và văn hóa địa phương. Những năm gần đây, lễ hội truyền thống được tổ chức trong điều kiện mới đất nước hội nhập quốc tế vì thế đã có sự biến đổi, pha trộn những yếu tố mới xung quanh lễ hội đền Hậu Trần.

Xuất phát từ thực tế lễ hội diễn ra tại đền Hậu Trần cùng với những biến động trong xã hội, Em chọn đề tài: **Quản lý lễ hội đền Hậu Trần, xã Yên Thành, huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình**, làm đề tài nghiên cứu khóa luận tốt nghiệp của mình. Khóa luận mong muốn đóng góp một phần vào công tác tổ chức quản lý lễ

hội nhằm mục đích bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa vật thể phong phú của di tích, đưa lễ hội đền Hậu Trần trở thành 1 sản phẩm du lịch hấp dẫn và thu hút đông đảo du khách gần xa.

2. Mục tiêu, nhiệm vụ nghiên cứu

- Hệ thống hóa lý luận về lễ hội, quản lý di sản lịch sử và quản lý lễ hội.
- Tìm hiểu thực trạng tổ chức, quản lý lễ hội đền Hậu Trần để từ đó nêu lên những nhận xét, đóng góp về quản lý lễ hội đền Hậu Trần.
- Đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý lễ hội đền Hậu Trần.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Đối tượng nghiên cứu: công tác quản lý lễ hội đền Hậu Trần thôn La Phù, xã Yên Thành, huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình.
- Phạm vi nghiên cứu: khảo sát thực trạng công tác quản lý lễ hội đền Hậu Trần từ năm 2010 đến nay.

4. Phương pháp nghiên cứu

- Nghiên cứu, tổng hợp tài liệu.
- Điều tra điền dã dân tộc học.
- Trao đổi, phỏng vấn
- Đối chiếu, so sánh.

5. Đóng góp của đề tài

- Phân tích, đánh giá thành tựu, hạn chế cũng như cơ hội thách thức trong công tác quản lý lễ hội đền Hậu Trần, xã Yên Thành, huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình từ năm 2010 đến nay
- Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác quản lý lễ hội đền Hậu Trần, xã Yên Thành, huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình.
- Luận văn có thể dung làm tài liệu tham khảo, tài liệu nghiên cứu cho các công trình nghiên cứu khác về lễ hội đền Hậu Trần.

6. Bố cục của đề tài

Ngoài phần mở đầu, mục lục, kết luận, tài liệu tham khảo và phụ lục ảnh. Đề tài có bố cục gồm 3 chương:

Chương 1. Khái quát về quản lý lễ hội truyền thống và di tích - lễ hội đền Hậu Trần xã Yên Thành, huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình.

Chương 2. Thực trạng hoạt động quản lý lễ hội đền Hậu Trần, xã Yên Thành, huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình.

Chương 3. Phương hướng và giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý lễ hội đền Hậu Trần.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Văn hóa - Thông tin (1989), *Quy chế mở hội truyền thống ban hành kèm theo qđ số 54/VHQH ngày 04/10/1989*, Hà Nội.
2. Bộ Văn hóa – Thông tin (2004), *Tài liệu học tập bồi dưỡng kiến thức quản lý ngành văn hóa – thông tin*, Hà Nội.
3. Bùi Triết (2000), *Từ điển Hội lễ Việt Nam*, Nxb Văn hóa thông tin.
4. Cao Đức Hải – Nguyễn Khánh Ngọc (2010), *Quản lý lễ hội và sự kiện*, Giáo trình, Đại học Văn hóa Hà nội.
5. Chính phủ (2010), quy định về tổ chức hoạt động và quản lý lễ hội. Nghị định số 45/2010/NĐ – CP ngày 21/4/2010, Hà Nội.
6. Dương Văn Sau (2004) , *Lễ hội Việt Nam trong sự phát triển du lịch*, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
7. Đào Duy Anh (1932) *Hán Việt từ điển* (tái bản 1990) Nxb KHXH Việt Nam, Hà Nội.
8. Đoàn Văn Chúc (1998), *Xã hội học văn hóa*, Nxb Văn hóa thông tin và Viện văn hóa, Hà Nội.
9. Đinh Gia Khánh, Lê Hữu Phong (1994) *Lễ hội truyền thống trong xã hội hiện đại*, NXB khoa học xã hội, Hà Nội.
10. Hoàng Nam (2005), *Một số giải pháp quản lý lễ hội dân gian*, Nxb Văn học dân tộc Hà Nội.
11. Hoàng Thanh Minh, *Văn hóa lễ hội Việt Nam*, tập 1, Nxb Văn hóa dân tộc Hà Nội (1999).
12. Lê Trung Vũ (chủ biên) (1992), *Lễ hội văn hóa dân gian*, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội.
13. Mai Hữu Luân (2003), *Quản lý hành chính Nhà nước*, Nxb Học viện chính trị quốc gia, Hà Nội.
14. Ngô Đức Thịnh (chủ biên) (2006), *Văn hóa vùng và phân vùng văn hóa ở Việt Nam*, Nxb KHXH, Hà Nội.

15. Trần Minh Hương (chủ biên) (2006), *Luật hành chính*, Trường Đại học luật Hà Nội,, Nxb chính trị quốc gia, Hà Nội.
16. Trần Quốc Vượng (2001), *Văn hóa Việt Nam tìm tòi và suy ngẫm*, Nxb Văn học, Hà Nội.
17. Vũ Thị Hồng Nga (2012), *Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Ninh Bình*, Nxb Giáo dục Việt Nam.
18. Ủy ban nhân dân xã Yên Thành, (1994), *Hồ sơ cấp bằng di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia*.